

Żądania wnoszącej odwołanie

Wnosząca odwołanie wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku;
- obciążenie skarżącej w pierwszej instancji kosztami poniesionymi w postępowaniach w sprawach T-371/20 i T-554/20 i w niniejszym postępowaniu.

Zarzuty i główne argumenty

Na poparcie odwołania Komisja Europejska podnosi dwa zarzuty.

1. Sąd błędnie zinterpretował pojęcie „spraw, w przypadku których decyzja nie została wydana przez instytucję”, o którym mowa w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1049/2001.

Sąd błędnie zastosował pojęcie „spraw, w przypadku których decyzja nie została wydana przez instytucję”, ograniczając stosowanie art. 4 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1049/2001 do spraw przedłożonych do obrad w ramach instytucji lub niedawno przedłożone do obrad.

2. Sąd naruszył prawo przy badaniu, „[czy] ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję” w rozumieniu art. 4 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1049/2001. Zarzut drugi dzieli się na dwie części.

Po pierwsze, Sąd zastąpił swoją własną wykładnią wykładnię wynikającą z zaskarżonych decyzji i przyjął wewnętrznie sprzeczne uzasadnienie.

Po drugie, Sąd błędnie wykluczył znaczenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję i regulaminu wewnętrznego komitetów, mając zamiar dokonać oceny „[czy] ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję”.

Ponadto nie zastosował on odpowiednich kryteriów prawnych do oceny istotnych czynników i pominął ocenę istotnych czynników jako części zbioru zgodnych poszlak.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Tribunal de première instance de Liège (Belgia) w dniu 2 grudnia 2022 r. – Casino de Spa SA i in.

(Sprawa C-741/22)

(2023/C 112/25)

Język postępowania: francuski

Sąd odsyłający

Tribunal de première instance de Liège

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: Casino de Spa SA i in.

Druga strona postępowania: État belge (SPF Finances)

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy art. 135 ust. 1 lit. i) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz zasadę neutralności należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie odmiennemu traktowaniu przez państwo członkowskie – przy założeniu, że chodzi o usługi podobne – loterii online oferowanych przez Loterię Narodową, przedsiębiorstwo publiczne, które są zwolnione z podatku od wartości dodanej, i innych gier losowych online oferowanych przez podmioty prywatne, które podlegają podatkowi od wartości dodanej?

- 2) Czy w ramach odpowiedzi na poprzednie pytanie, w celu ustalenia, czy chodzi o dwie podobne kategorie, które są konkurencyjne wobec siebie i które wymagają takiego samego traktowania z punktu widzenia podatku od wartości dodanej, czy też chodzi o odrębne kategorie, które pozwalają na zróżnicowane traktowanie, sąd krajowy powinien wziąć pod uwagę jedynie to, czy te dwie formy gier są ze sobą konkurencyjne z punktu widzenia przeciętnego konsumenta, w tym znaczeniu, że usługi są podobne, jeżeli mają podobne właściwości i zaspokajają te same potrzeby konsumenta na podstawie kryterium porównywalności używania, oraz gdy istniejące różnice nie wpływają znacząco na decyzję przeciętnego konsumenta o skorzystaniu z jednego lub drugiego rodzaju usług (kryterium substytucji), czy też musi uwzględnić inne kryteria, takie jak istnienie uprawnienia dyskrecyjnego państwa członkowskiego do zwolnienia niektórych kategorii gier i objęcia innych podatkiem VAT, okoliczność, że loterie należą do odrębnej kategorii gier, o której mowa w art. 135 ust. 1 lit. i) dyrektywy VAT, różne ramy prawne mające zastosowanie do Loterii Narodowej i innych gier losowych, różne organy kontrolne lub cele społeczne i cele ochrony graczy realizowane przez przepisy mające zastosowanie do Loterii Narodowej?
- 3) Czy zasadę lojalnej współpracy ustanowioną w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, przepisami dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, oraz, w danym wypadku, zasadą skuteczności, należy interpretować w ten sposób, że pozwala ona trybunałowi konstytucyjnemu państwa członkowskiego na utrzymanie w mocy – z własnej inicjatywy i bez wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym na podstawie art. 267 TFUE – na podstawie przepisu prawa krajowego – w tym przypadku art. 8 ustawy specjalnej z dnia 6 stycznia 1989 r. o trybunale konstytucyjnym – powstałych w przeszłości skutków przepisów krajowych dotyczących podatku od wartości dodanej, które zostały uznane za sprzeczne z konstytucją krajową i na tej podstawie stwierdzono ich nieważność, a na których niezgodność z prawem Unii powołano się również na poparcie skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej do sądu krajowego, przy czym zarzut ten pozostał bez rozpoznania przez ten sąd, z ogólnego powodu „trudności budżetowych i administracyjnych związanych ze zwrotem zapłaconych już podatków”, pozbawiając w ten sposób całkowicie podatników będących podatnikami VAT prawa do zwrotu podatku VAT pobranego z naruszeniem prawa Unii?
- 4) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na poprzednie pytanie, czy te postanowienia i przepisy oraz zasady interpretowane w szczególności w świetle wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r., Marks & Spencer, C 309/06, na mocy którego ogólne zasady prawa wspólnotowego, w tym zasada neutralności podatkowej, przyznają podmiotowi gospodarczemu, który dokonał dostaw towarów lub świadczenia usług, prawo do odzyskania kwot, których zapłaty zażądano od niego ze względu na te dostawy lub świadczenia w wyniku błędu (wyrok z dnia 10 kwietnia 2008 r., Marks & Spencer, C 309/06), zobowiązują dane państwo członkowskie do zwrotu podatnikom podatku VAT pobranego z naruszeniem prawa Unii, gdy wynika ono – jak w niniejszej sprawie – z wydanego w późniejszym czasie wyroku Trybunału, stwierdzającego w odpowiedzi na pytania prejudycjalne, po pierwsze, że przepisy krajowe, których nieważność stwierdzono, są niezgodne z dyrektywą Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz, po drugie, że orzeczenie trybunału konstytucyjnego o utrzymaniu w mocy powstałych w przeszłości skutków przepisów, których nieważność stwierdzono, jest niezgodne z prawem Unii?
- 5) Czy ustanowione w art. 29, 30, 31, 32, 33 i 34 ustawy programowej z dnia 1 lipca 2016 r. – których nieważność została stwierdzona wyrokiem trybunału konstytucyjnego nr 34/2018 z dnia 22 marca 2018 r., lecz których skutki zostały utrzymane w mocy po tej dacie w odniesieniu do podatków zapłaconych już w okresie od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 21 maja 201[8] r. – odmienne traktowanie loterii, bez względu na to, czy są one tradycyjne, czy też online, oraz innych gier i zakładów online stanowi selektywną korzyść na rzecz operatorów tych loterii, a zatem pomoc przyznaną przez państwo belgijskie lub przy użyciu zasobów państwa belgijskiego, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzykanie niektórym przedsiębiorstwom, niezgodną z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej?
- 6) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na poprzednie pytanie, czy nałożony na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia ochrony praw podmiotów prawa dotkniętych niezgodnym z prawem wprowadzeniem w życie omawianej pomocy, wynikający w szczególności z wyroku z dnia 5 października 2006 r., Transalpine Ölleitung in Österreich, C 368/04, zasada lojalnej współpracy oraz ogólne zasady prawa wspólnotowego, w tym zasada neutralności podatkowej, które przyznają podmiotowi gospodarczemu, który dokonał dostaw towarów lub świadczenia usług, prawo do odzyskania kwot, których zapłaty zażądano od niego ze względu na te dostawy lub świadczenia w wyniku błędu (wyrok z dnia 10 kwietnia 2008 r., Marks & Spencer, C 309/06), pozwalają podatnikom, którzy naliczyli podatek VAT na podstawie niezgodnej z prawem pomocy państwa, na odzyskanie równowartości zapłaconego podatku w formie odszkodowania za poniesioną szkodę?